

สรุปลักษณะสำคัญของพระราชบัญญัติมาตรฐานทางจริยธรรม พ.ศ. 2562

สรุปโดย พี่แมง ป.

Fanpage พี่แมง ป. / Youtube พี่แมง ป.

๑. มาตรฐานทางจริยธรรม

การกำหนดมาตรฐานทางจริยธรรมสำหรับเจ้าหน้าที่ของรัฐ

ในฝ่ายบริหาร

หมายความรวมถึง หน่วยงานราชการส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่น
รัฐวิสาหกิจ องค์การมหาชน หน่วยงานของรัฐที่อยู่ในกำกับของฝ่ายบริหาร
แต่ไม่รวมถึง หน่วยงานตุลาการของรัฐสภา (สำนักงานต่างๆ ในรัฐสภา)
องค์กรอิสระ (สำนักงานต่างๆ ขององค์กรอิสระ เช่น สำนักงาน ป.ป.ช.)
ศาล (สำนักงานศาล) และอัยการ (สำนักงานอัยการสูงสุด)

มาตรฐานทางจริยธรรม คือ หลักเกณฑ์การประพฤติปฏิบัติ อย่างมี
คุณธรรมของเจ้าหน้าที่ของรัฐ ซึ่งจะต้องประกอบด้วย

พี่แมง ป.

 facebook fanpage & Youtube Channel

(๑) ยึดมั่นในสถาบันหลักของประเทศ อันได้แก่ ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ ทรงเป็นประมุข

(๒) ซื่อสัตย์สุจริต มีจิตสำนึกที่ดี และรับผิดชอบต่อหน้าที่

(๓) กล้าตัดสินใจและกระทำในสิ่งที่ถูกต้องชอบธรรม

(๔) คิดถึงประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตัว และมีจิต
สาธารณะ

(๕) มุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน

(๖) ปฏิบัติหน้าที่อย่างเป็นธรรมและไม่เลือกปฏิบัติ

(๗) ดำรงตนเป็นแบบอย่างที่ดีและรักษาภาพลักษณ์ของทางราชการ

สูตรช่วยจำ

สถาบัน + ซื่อสัตย์ + ตัดสิน + ส่วนรวม + สัมฤทธิ์ + เป็นธรรม + ดำรงตน

มาตรฐานทางจริยธรรมนี้ ให้ใช้เป็นหลักสำคัญในการจัดทำประมวล
จริยธรรมของหน่วยงานของรัฐที่จะกำหนดเป็นหลักเกณฑ์ในการปฏิบัติตน
ของเจ้าหน้าที่ของรัฐ เกี่ยวกับสภาพคุณงามความดีที่เจ้าหน้าที่-

พีเมง ป.

f facebook fanpage & Youtube Channel

ของรัฐต้องยึดถือสำหรับการปฏิบัติงาน การตัดสินใจความถูกต้อง การปฏิบัติที่ควรกระทำหรือไม่ควรกระทำ ตลอดจนการดำรงตนในการกระทำความดีและละเว้นความชั่ว

๒. การกำหนดผู้รับผิดชอบในการจัดทำประมวลจริยธรรม

แยกเป็น ๒ กรณี ดังนี้

กรณีแรก ข้าราชการฝ่ายพลเรือนที่สังกัดส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่นให้ องค์กรกลางบริหารงานบุคคลของหน่วยงานของรัฐ มีหน้าที่จัดทำประมวลจริยธรรมสำหรับเจ้าหน้าที่ของรัฐที่อยู่ในความรับผิดชอบ

ตัวอย่างเช่น

ข้าราชการพลเรือน = ก.พ.

ข้าราชการครู = ก.ค.ศ.

ข้าราชการท้องถิ่น = ก.ถ.

กรณีที่สอง ในกรณีที่เป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งไม่มีองค์กรกลางบริหารงานบุคคลที่รับผิดชอบ ให้องค์กรต่อไปนี้เป็นผู้จัดทำประมวลจริยธรรม

พีเมง ป.

 facebook fanpage & Youtube Channel

- (๑) คณะรัฐมนตรี สำหรับข้าราชการการเมือง
- (๒) สภาเกล้าใหม่ สำหรับข้าราชการทหารและข้าราชการพลเรือน
เกล้าใหม่
- (๓) สำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ สำหรับผู้บริหารและ
พนักงานรัฐวิสาหกิจ
- (๔) คณะกรรมการพัฒนาและส่งเสริมองค์การมหาชน สำหรับผู้บริหาร
เจ้าหน้าที่ และผู้ปฏิบัติงานขององค์การมหาชน

สูตรช่วยจำ

ค.ร.ม. = การเมือง

สภา ก.ห. = ทหาร

ส.ค.ร. = รัฐวิสาหกิจ

คกก.องค์การ = องค์การ

“จำนะ”

ในกรณีที่มีปัญหาว่าองค์กรใดเป็นผู้จัดทำประมวลจริยธรรมสำหรับ
เจ้าหน้าที่ของรัฐประเภทใด ให้ ก.ม.จ. เป็นผู้มีอำนาจวินิจฉัย

ก.ม.จ. = คณะกรรมการมาตรฐานทางจริยธรรม

“จำนะ”

พีเมง ป.

facebook fanpage & Youtube Channel

ทั้งนี้ หน่วยงานของรัฐ (ทั้งสองกรณี) อาจจัดทำข้อกำหนดจริยธรรมเพื่อใช้บังคับกับเจ้าหน้าที่ของรัฐในหน่วยงานนั้น เพิ่มเติม จากประมวลจริยธรรมให้เหมาะสมแก่ ภารกิจ ที่มีลักษณะเฉพาะของหน่วยงานของรัฐนั้นด้วยก็ได้

๓. รู้จักกับคณะกรรมการมาตรฐานทางจริยธรรม (ก.ม.จ.)

(๑) นายกรัฐมนตรี หรือรองนายกรัฐมนตรีซึ่งนายกรัฐมนตรีมอบหมาย เป็น ประธานกรรมการ จำนวน ๑ คน

(๒) ผู้แทน คณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (ก.พ.) ที่ได้รับมอบหมาย เป็น รองประธานกรรมการ จำนวน ๑ คน

(๓) กรรมการโดยตำแหน่ง จำนวน ๕ คน ได้แก่

๑. ผู้แทนที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการข้าราชการพลเรือนใน สถาบันอุดมศึกษา (ก.พ.อ) จำนวน ๑ คน

๒. คณะกรรมการข้าราชการ ครูและบุคลากรทางการศึกษา (ก.ค.ศ.) จำนวน ๑ คน

๓. คณะกรรมการข้าราชการ ตำรวจ (ก.ตร.) จำนวน ๑ คน

๔. คณะกรรมการมาตรฐานการบริหารงานบุคคล ส่วนท้องถิ่น (ก.ถ.) จำนวน ๑ คน

๕. สภา กลาโหม (สภา ก.ห.) จำนวน ๑ คน

(๔) กรรมการ ผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งนายกรัฐมนตรีแต่งตั้งจำนวนไม่เกิน ๕ คน เป็นกรรมการ

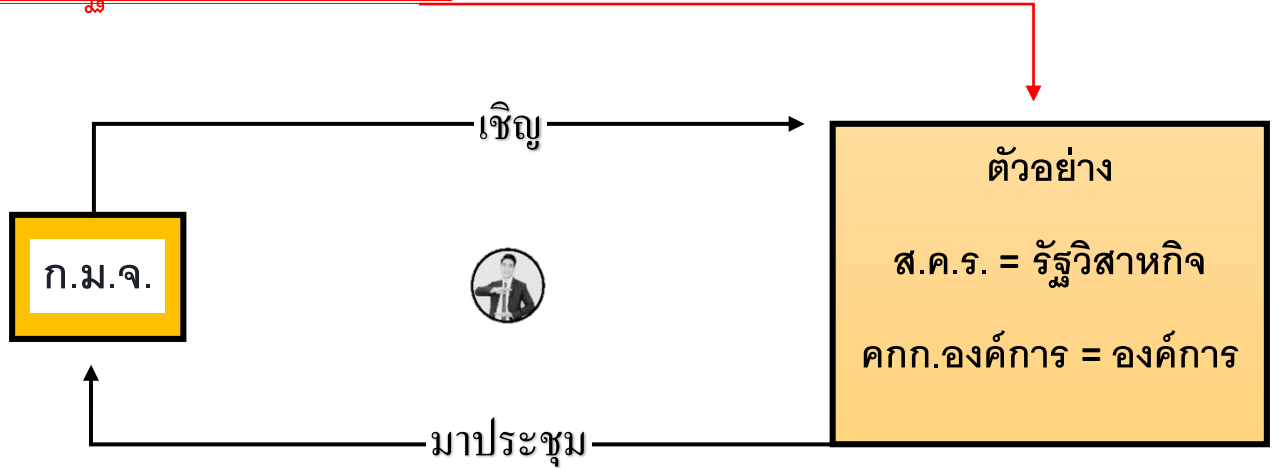

พีเมง ป.

 facebook fanpage & Youtube Channel

ก.ม.จ. อาจมีมติให้เชิญผู้แทนที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการที่ทำหน้าที่บริหารงานรัฐวิสาหกิจหรือองค์การมหาชน หรือหัวหน้าหน่วยงานของรัฐที่มีหน้าที่และอำนาจโดยตรงเกี่ยวกับเรื่องที่จะพิจารณา หรือผู้ซึ่งมีความรู้ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์ด้านจริยธรรมให้เข้าร่วมประชุมเป็นครั้งคราวในฐานะกรรมการด้วยก็ได้

๔. หน้าที่และอำนาจของ ก.ม.จ.

ก.) โดยทั่วไป ก.ม.จ. มีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) เสนอแนะและให้คำปรึกษาเกี่ยวกับนโยบายและยุทธศาสตร์ด้านมาตรฐานทางจริยธรรมและการส่งเสริมจริยธรรมภาครัฐต่อคณะรัฐมนตรี

(๒) กำหนดแนวทางหรือมาตรการในการขับเคลื่อน การดำเนินกระบวนการรักษาจริยธรรม รวมทั้งกลไกและการบังคับใช้ประมวลจริยธรรมสำหรับเจ้าหน้าที่ของรัฐเพื่อให้องค์กรกลางบริหารงานบุคคล องค์กรตามมาตรา ๖ วรรคสอง หรือผู้บังคับบัญชานำไปใช้ในกระบวนการบริหารงานบุคคลอย่างเป็นรูปธรรม

พื้แมง ป.

facebook fanpage & Youtube Channel

(๓) กำหนดแนวทางในการส่งเสริมและพัฒนาเพื่อเสริมสร้างประสิทธิภาพให้เจ้าหน้าที่ของรัฐมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับมาตรฐานทางจริยธรรมและยึดถือแนวทางปฏิบัติตามประมวลจริยธรรม รวมทั้งเสนอแนะมาตรการในการเพิ่มพูนประสิทธิภาพและเสริมสร้างแรงจูงใจในการปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมแก่หน่วยงานของรัฐต่อคณะรัฐมนตรี

(๔) กำกับ ติดตาม และประเมินผลการดำเนินการตามมาตรฐานทางจริยธรรม โดยอย่างน้อยต้องให้หน่วยงานของรัฐจัดให้มีการประเมินความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับมาตรฐานทางจริยธรรม และให้มีการประเมินพฤติกรรมทางจริยธรรมสำหรับเจ้าหน้าที่ของรัฐในหน่วยงานนั้น โดยประเมินผลตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.ม.จ. กำหนดโดยอาจจัดให้มีองค์กรภายนอกเข้าร่วมการประเมินผลด้วยก็ได้

(๕) ตรวจสอบรายงานประจำปีของหน่วยงานของรัฐและรายงานสรุปผลการดำเนินงานดังกล่าวเสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง

(๖) ตีความ และวินิจฉัยปัญหาที่เกิดจากการใช้บังคับพระราชบัญญัตินี้

(๗) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้หรือตามที่คณะรัฐมนตรีมอบหมาย

พีเมง ป.

 facebook fanpage & Youtube Channel

ข.) ก.ม.จ. มีอำนาจกำหนดหลักเกณฑ์เป็นระเบียบ **คู่มือ** หรือแนวทางปฏิบัติเพื่อให้องค์กรกลางบริหารงานบุคคล และหน่วยงานของรัฐใช้เป็นหลักเกณฑ์สำหรับการจัดทำประมวลจริยธรรมและข้อกำหนดจริยธรรม รวมทั้งการกำหนดกระบวนการรักษาจริยธรรมของเจ้าหน้าที่ของรัฐ

ค.) ก.ม.จ. มีหน้าที่ให้ **คำแนะนำ** แก่องค์กรกลางบริหารงานบุคคล องค์กรและหน่วยงานของรัฐในการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ในกรณีที่ปรากฏแก่ ก.ม.จ. ว่า **การจัดทำประมวลจริยธรรมขององค์กรกลางบริหารงานบุคคลหรือข้อกำหนดจริยธรรมของหน่วยงานของรัฐแห่งใดไม่สอดคล้องกับมาตรฐานทางจริยธรรม** หรือมีการปฏิบัติที่ไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่ ก.ม.จ. กำหนด ให้ ก.ม.จ. แจ้งให้องค์กรกลางบริหารงานบุคคล หน่วยงานของรัฐแห่งนั้นดำเนินการแก้ไขให้ถูกต้อง และให้เป็นหน้าที่ขององค์กรกลางบริหารงานบุคคลหรือหน่วยงานของรัฐที่จะต้องดำเนินการ **โดยเร็ว (ไม่มีระบุว่ามีวัน)**

ประโยคช่วยจำ

“เรามี **นโยบาย** **ข้อ** **สั่ง** **กับ** **ข่าว** **และ** **อื่น ๆ** เป็น **ประจำ** ตั้งแต่ **เข้า** ถึง **ดี** **สาม**”

(นโยบาย/ข้อเคลื่อนไหว/ส่งเสริม/กำกับ/ประจำปี/ดีความ/อื่นๆ)

“**แนะนำ** **ทำ** **คู่มือ**”

“**จ่านะ**”

พีเมง ป.

f facebook fanpage & **▶** Youtube Channel

๕. การรักษาจริยธรรมของเจ้าหน้าที่ของรัฐและนำจริยธรรมไปใช้ในกระบวนการบริหารงานบุคคล

เพื่อประโยชน์ในการรักษาจริยธรรมของเจ้าหน้าที่ของรัฐให้หน่วยงานของรัฐดำเนินการ ดังต่อไปนี้

“พูดง่ายๆ ว่า เจ้าหน้าที่ของส่วนราชการที่ต้องทำตาม พ.ร.บ. มีอะไรบ้าง ? ”

(๑) กำหนดให้มี ผู้รับผิดชอบเกี่ยวกับการรักษาจริยธรรมประจำหน่วยงานของรัฐ ในการนี้ อาจมอบหมายให้ส่วนงานที่มีหน้าที่และภารกิจในด้านจริยธรรม ธรรมาภิบาล หรือที่เกี่ยวกับการบริหารงานบุคคล หรือคณะกรรมการและกลุ่มงานจริยธรรมประจำหน่วยงานของรัฐที่มีอยู่แล้ว เป็นผู้รับผิดชอบก็ได้

(๒) ดำเนินกิจกรรมการ ส่งเสริม สนับสนุน ให้ความรู้ ฝึกอบรม และพัฒนาเจ้าหน้าที่ของรัฐ ในหน่วยงานของรัฐ และจัดให้มีมาตรการและกลไกที่มีประสิทธิภาพเพื่อเสริมสร้างให้มีการปฏิบัติตามประมวลจริยธรรม รวมทั้งกำหนดกลไกในการส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการตรวจสอบพฤติกรรมของเจ้าหน้าที่ของรัฐ ตลอดจนสร้างเครือข่ายและประสานความร่วมมือระหว่างหน่วยงานของรัฐและภาคเอกชน

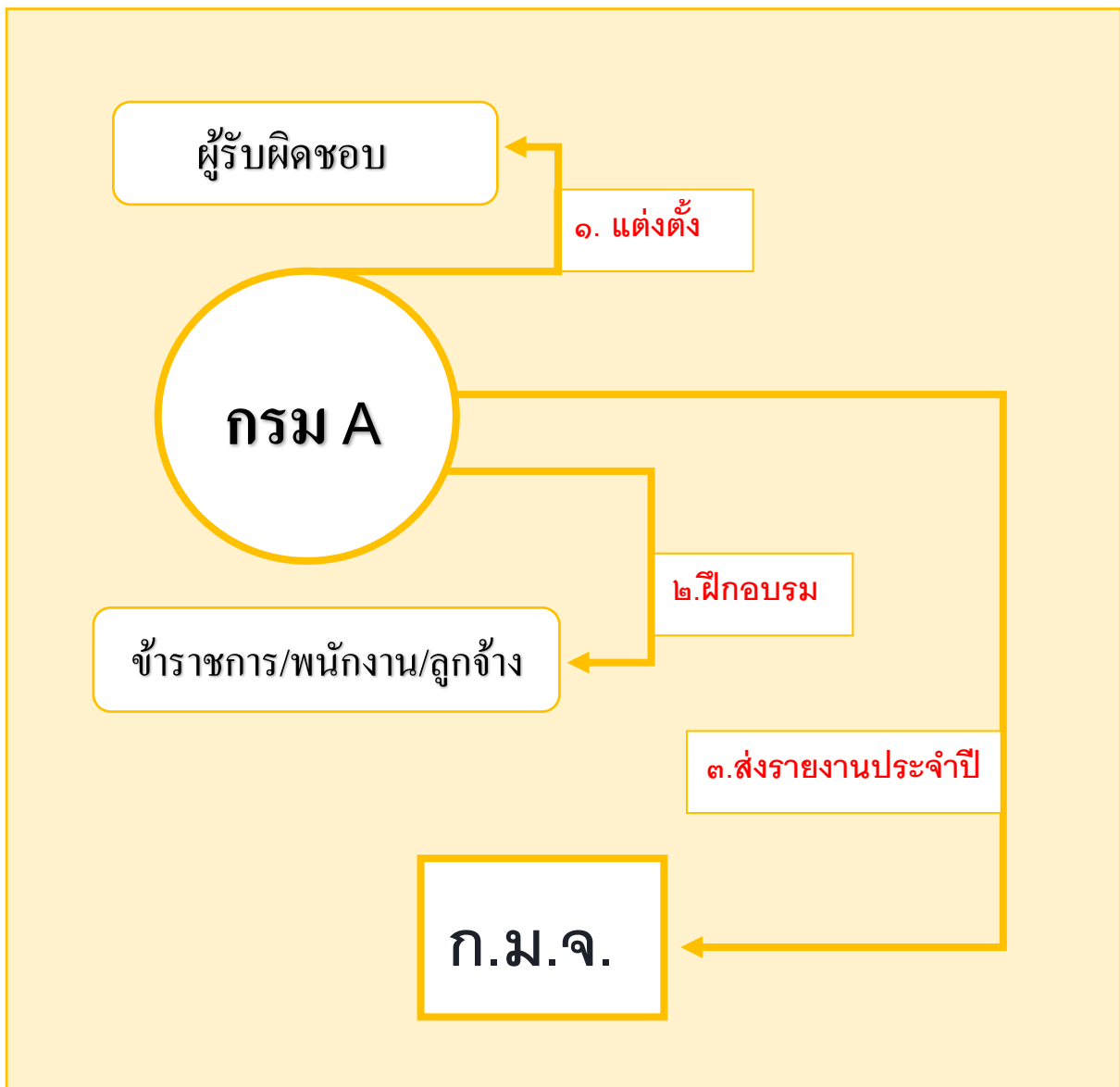
พีแอมง ป.

 facebook fanpage & Youtube Channel

(๓) ทุกสิ้นปีงบประมาณ ให้จัดทำรายงานประจำปีตามหลักเกณฑ์ที่ ก.ม.จ. กำหนดเสนอต่อ ก.ม.จ. โดยให้หน่วยงานของรัฐเสนอรายงานประจำปี ผ่านองค์กรกลางบริหารงานบุคคล หรือองค์กรตามมาตรา ๖ วรรคสอง แล้วแต่กรณี เพื่อประเมินผลในภาพรวมของหน่วยงานของรัฐเสนอต่อ ก.ม.จ.

แผนภาพแสดงตัวอย่างในทางปฏิบัติจริง

พีแอมง ป.

f facebook fanpage & Youtube Channel

ให้องค์กรกลางบริหารงานบุคคลแต่ละประเภทมีหน้าที่กำกับดูแลการดำเนินกระบวนการรักษาจริยธรรมและการประเมินผลการปฏิบัติตามประมวลจริยธรรม รวมทั้งให้มีหน้าที่และอำนาจจัดหลักสูตรการฝึกอบรมการเผยแพร่ความเข้าใจ ตลอดจนการกำหนดมาตรการจูงใจเพื่อพัฒนาและส่งเสริมให้เจ้าหน้าที่ของรัฐในหน่วยงานของรัฐมีพฤติกรรมทางจริยธรรมเป็นแบบอย่างที่ดี โดยอาจกำหนดมาตรการเพื่อใช้ในการบริหารงานบุคคลตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการประเภทนั้น

๖. การกำหนดระยะเวลาการจัดทำประมวลจริยธรรมและการรับรองผลใช้บังคับประมวลจริยธรรมเดิม

เมื่อ ก.ม.จ. ได้ประกาศกำหนดหลักเกณฑ์การจัดทำประมวลจริยธรรมตามแล้ว ให้องค์กรกลางบริหารงานบุคคลจัดทำประมวลจริยธรรมให้แล้วเสร็จตามระยะเวลาที่ ก.ม.จ. กำหนด

บรรดาประมวลจริยธรรม กฎ ระเบียบ หรือหลักเกณฑ์เกี่ยวกับจริยธรรมของเจ้าหน้าที่ของรัฐที่มีผลใช้บังคับอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับให้คงมีผลใช้บังคับได้ต่อไปเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัตินี้ จนกว่าจะมีการกำหนดประมวลจริยธรรม หรือหลักเกณฑ์เกี่ยวกับจริยธรรมตามพระราชบัญญัตินี้

“ขอให้ทุกท่านมีความสุขกับการสอบครับ”

พี่แมง ป.

 facebook fanpage & Youtube Channel